



## **Qorti tal-Appell Kriminali**

Onor. Imhalledf Giovanni M. Grixti LL.M., LL.D.

Seduta tas-27 ta' Frar, 2017

Appell Nru: 386/2014

**Il-Pulizija**

**(Spettur Ian Joseph Abdilla)**

**Vs**

**Omissis**

**Raymond Debono**

Il-Qorti,

Din hija sentenza preliminari dwar l-eccezzjoni ulterjuri ta' nullita' sollevata mill-appellant;

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-appellant Raymond Debono detentur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru 326156M akkuzat flimkien ma *omissis* quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

F' Ottubru 2006 u fix-xhur u snin ta' qabel, f' dawn il-Gzejjer kif ukoll barra minn dawn il-Gzejjer, b' diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti, izda li kisru l-istess dispozizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b' rizzoluzzjoni wahda:

1. Ippromwova, ikkostitwixxa, organizza jew iffinanzja ghaqda ta' zewg persuni jew aktar bil-hsieb li jaghmel reati kriminali li ghalihom jista' jehel l-piena ta' prigunerija ghal zmien erba' snin jew iktar; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 83A (1) u (5) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

2. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appartjena ghal ghaqda msemmija fis-Subartikolu (1) ta' l-Artikolu 83A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 83A (2) u (5) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

Ukoll talli f' Ottubru 2006, u fix-xhur u s-snin ta' qabel, f' dawn il-Gzejjer, b' diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti, izda li jiksru l-istess dispozizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b' rizzoluzzjoni wahda:

3. B' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qliegh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Joe Xuereb Investments Limited, u ta' Joseph Xuereb u Josephine Xuereb; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

4. U aktar talli, fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Joe Xuereb Investments Limited, u ta' Joseph Xuereb u Josephine Xuereb, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat; (Dan bi ksur ta' Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

5. U aktar talli, fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, ghamel qliegh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija MRCD Limited, u ta' Antonia Cachia, Bernard Cachia u Victor Cachia; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

6. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna/i is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija MRCD Limited, u ta' Antonia Cachia, Bernard Cachia u Victor Cachia, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

7. U aktar talli fl -istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-Ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqlu tama jew biza dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija E. Grech Cristal Bath Limited, u ta' Emanuel Grech u Keith Grech; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

8. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi appropja ruhu, billi dawwar bi profit ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija E. Grech Cristal Bath Limited, u ta' Emanuel Grech u Keith Grech, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha

specifikat; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

9. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu ta' l-istabiliment Alltiles, u ta' David Camilleri u Edmond Camilleri; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta):

10. U aktar talli fl -istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profit ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu ta' l-istabiliment Alltiles, u ta' David Camilleri u Edmond Camilleri, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

11. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Biedbug Development Limited, u ta' Raymond Briffa u Georgina Briffa; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

12. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Biedbug Development Limited, u ta' Raymond Briffa u Georgina Briffa, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilha taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu

minnha specifikat ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

13. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-Ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqeda b' qerq iehor ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija SF Trading Limited, u ta' Alexander Friggieri u Kevin Friggieri ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 209 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

14. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija SF Trading Limited, u ta' Alexander Friggieri u Kevin Friggieri, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta);

15. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, b' mezzi kontra l-Ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tan-negozju Gauci Enterprises, u ta' Frank Gauci; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

16. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna/i ohra, is-somma ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tan-negozju Gauci Enterprises, u ta' Frank Gauci, liema somma giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-

obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 18, 293, 294 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

Lil Raymond Debono wahdu:

17. Akkuzat talli f' Ottubru 2006, u fix-xhur ta' qabel, f' dawn il-Gzejjer, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi weraha b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Tatara Limited, Paul Auto Dealer, u ta' Paul Micallef. (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

18. Talli f' Jannar 2004, u fix-xhur u s-snin ta' qabel, f' dawn il-Gzejjer, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi weraha b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu ta' Anthony Ciantar u Raymond Vassallo; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

Lil Omissis wahdu

19. F' Ottubru 2006, u fix-xhur u s-snin ta' qabel, f' dawn il-Gzejjer, b' mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b' qerq iehor, ingann, jew billi weraha b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' aktar minn elf Liri Maltin ghad-dannu tal-kumpanija Auto Valley Service Station, u ta' Carmel Borg ; (Dan bi ksur ta' l-Artikoli 308, 309 u 310 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta);

Il-Qorti kienet mitluba sabiex fil-kaz ta' htija, barra li tinfliggi il-pieni stabbiliti mil-Ligi, tordna wkoll il-konfiska ta' l-oggetti kollha esebiti u tikkundanna lill-imputati ghal hlas ta' spejjez li jkollhom x' jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tas-26 ta' Settembru, 2014, li biha sabet lill-appellant hati tat-tieni (2), tat-tielet (3), tal-hames (5), tas-seba' (7), tad-disa' (9), tal-hdax (11), tallettax (13), tal-hmistax (15) u tas-sbatax (17)-il imputazzjoni migjuba fil-konfronti tieghu u kkundannatu erba' (4) snin prigunerija. Stante li l-imputazzjonijiet immarkati bhala erbgħa (4), sitta (6), tmienja (8), ghaxra (10), tntax (12), erbatax (14) u sittax (16) inghataw bhala alternattivi għall-imputazzjonijiet l-oħra li dwarhom instabet htija, l-Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tagħhom. Dwar l-imputazzjonijiet numru wiehed (1) u tmintax (18) ma nstabet ebda htija u konsegwentement l-appellant kien illiberat minnhom;

Rat ir-rikors ta' appell ta' Raymond Debono, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-8 ta' Ottubru, 2014, li permezz tieghu talab ir-riforma tas-sentenza appellata billi din il-Qorti filwaqt illi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn l-appellant kien illiberat mill-ewwel u t-tmintax l-imputazzjoni, u fejn l-Ewwel Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni tal-imputazzjonijiet enumerati bhala erbgħa (4), sitta (6), tmienja (8), ghaxra (10), tntax (12), erbatax (14) u sittax (16), tirrifurmaha billi tirrevokaha fejn instab hati tal-imputazzjonijiet enumerati tnejn (2), tlieta (3), hamsa (5), seba' (7), disa' (9), hdax (11), tlettax (13), hmistax (15) u sbatax (17), u kkundannatu ghal erba' snin prigunerija u konsegwentement tilliberah minn kull htija jew piena. B'mod sussidjarju intalbet ir-riforma tas-sentenza appellata billi jinghata piena minuri ossia inferjuri ghal dik erogata, jew li jinghata sentenza karcerarja sospiza ghaz-zmien li din il-Qorti jidhrilha xieraq;

Rat is-sentenza taghha tat- 28 ta' Novembru, 2016 dwar l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-appellant fis-seduta tal- 11 ta' Jannar, 2016 liema eccezzjoni kienet michuda;

Rat l-eccezzjoni preliminari ulterjuri sollevata mill-appellant u registrata fil-verbal tal-udjenza tat-23 ta' Jannar 2017 li qed tkun hawn riprodotta:

*Dr. Montalto ghall-appellant f'dan l-istadju jirrileva li kif evidenti mill-parti dispozittiva tas-sentenza appellata, l-ewwel Qorti naqset b'mod evidenti illi tippronunzja ruhha dwar imputazzjoni numerata 19. Illi umilment ghalhekk qed jigi [recte: ikun] sottomess li hawn si tratta ta' nullita' ab omessa decisione u ghalhekk multa [recte: nullita'] fit-termini tal-Artikolu 382 tal-Kap 9. Konsegwentement ghalhekk qed jitlob umilment biex is-sentenza appellata tigi [recte: tkun] dikjarata nulla u li per konsegwenza l-atti kollha ghandhom jigu [recte: ikunu] rinovjati lill-ewwel Qorti sabiex tinghata sentenza skont il-ligi inkluz fuq l-imputazzjoni numru 19.*

Semghet is-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-appellant u tal-Avukat Generali fuq din l-eccezzjoni;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Ikkunsidrat:

1. Illi din is-sentenza titratta t-talba tal-appellant sabiex is-sentenza tal-ewwel Qorti tkun dikjarata nulla fuq l-eccezzjoni minnu sollevata ghaliex l-istess Qorti naqset milli taghti d-decizzjoni taghha fuq wahda mill-imputazzjonijiet, senjatament dik enumerata 19;
2. L-appellant m'ghandux ragun in rigward u din l-eccezzjoni ser tkun respinta. Kif evidenti mill-atti processwali u mill-imputazzjonijiet riprodotti *supra* , l-appellant kien tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) sabiex flimkien ma *ommissis* iwiegbu ghal-dsatax-il imputazzjoni. Dawk enumerati wiehed sa 16 kienu komuni ghaz-zewg imputati filwaqt illi dawk enumerati



sbatax u tmintax kellu jwiegeb ghalilhom l-appellant wahdu u dik numru dsatax kellu jwiegeb ghalha *ommissis* wahdu. Fl-udjenza tas-16 ta' Mejju, 2008 il-Qorti tal-Magistrati ordnat separazzjoni tal-gudizzju b'mod allura li l-kawza kontra l-appellant tkomplet separatament u kienet deciza separatament.

3. Is-sentenza appellata inghatat fil-konfront tal-appellant kull fejn kien jikkoncerna lilu u fir-redazzjoni tas-sentenza, l-ewwel Qorti korrettament qalet bhala fatt, kif obbligata ai termini tal-artikolu 382 tal-Kodici Kriminali, x'kienu l-fatti imputabbli kontra l-appellant. F'dan il-process, l-ewwel Qorti gustament indikat ukoll l-fatti imputabbli ghall-*ommissis* wahdu, igifieri l-imputazzjoni numru 19 'il ghaliex dawk kienu l-imputazzjonijiet originali u fir-riproduzzjoni taghhom ma kellhiex xelta hlief li tkun fidila ghat-tahrika originali. Frankament l-Ewwel Qorti qatt ma setghet taghti gudizzju dwar l-imputazzjoni numru 19 fis-sentenza kontra l-appellant peress illi din kienet tikkoncerna biss lil *ommissis*.

4. Fis-sentenza taghha, l-ewwel Qorti kellha tiehu konjizzjoni ta' u tiddeciedi biss dwar il-fatti imputabbli lill-appellant kif fil-fatt ghamlet. Ghalhekk ma tiddisponi minn din l-eccezzjoni billi filwaqt illi tiddikjaraha bhala wahda frivoli, tichadha u tordna l-prosegwiment tal-appell.